

ANNIE BESANT
CE SE ÎNTÂMPLĂ
DUPĂ MOARTE

Annie Besant

CE SE ÎNTÂMPLĂ
DUPĂ MOARTE

Manual de teosofie nr. 3

TEOSOFICA

O colecție coordonată de
CARMEN CIOMAGA

Annie Besant

CE SE ÎNTÂMPLĂ
DUPĂ MOARTE

Manual de teosofie nr. 3

Traducere din limba engleză de
CARMEN CIOMAGA

București, 2020

PREFAȚĂ

Mai înainte de a trimite această cartică în lume, sunt necesare câteva cuvinte. Acesta este cel de-al treilea manual dintr-o serie concepută pentru a răspunde cererii publicului de a primi o expunere simplă a învățăturilor teosofice.

Mai multe persoane s-au plâns de faptul că literatura noastră este în același timp prea dificilă, prea tehnică și prea scumpă pentru cititorul obișnuit și sperăm că prezenta colecție va reuși să răspundă acestei dorințe reale de cunoaștere.

Teosofia nu este o disciplină ce se adresează numai erudiților: se adresează tuturor. Se poate întâmpla ca printre cei care își aruncă acum prima privire peste învățăturile ei să se numere cititori care se vor simți chemați să-i cunoască și mai profund principiile, știința și religia, abordându-i problemele de nepătruns cu zelul învățăcelului și ardoarea neofitului.

Dar aceste manuale nu sunt scrise pentru studentul dornic de învățatură, pe care dificultățile inițiale nu îl descurajează oricum; sunt scrise pentru oamenii ocupați din lumea întreagă – bărbați și femei deopotrivă – care lucrează cu normă întreagă și care doresc să înțeleagă unele dintre marile adevăruri ce fac viața mai ușor de suportat și moartea mai ușor de înfruntat.

Scrise de slujitori ai Maeștrilor care sunt Frații mai Mari ai rasei noastre, aceste manuale au un singur scop: acela de a se pune în slujba semenilor noștri.

Annie Besant

CAPITOLUL 1

SOARTA CORPULUI FIZIC

Corpul uman este supus constant unui proces de degradare și refacere. Inițial constituit în formă eterică în pântecul mamei, el a fost dezvoltat apoi adăugându-se încontinuu materii noi. În fiecare moment, molecule minuscule ies din corp și intră în corp. Fluxul continuu este răspândit în mediul înconjurător și ajută la refacerea diferitelor corpuri din toate regnurile, astfel încât toate regnurile (mineral, vegetal, animal și uman) au una și aceeași bază fizică.

„Pentru un mistic adevărat, nu este nimic respingător în ideea că templul uman este construit din *vieți* fără număr, în același fel în care au fost construite straturile de rocă ale Pământului...

Știința ne învață că atât organismele vii, cât și cele moarte, atât ale omului, cât și ale animalelor sunt furnicare cu sute de tipuri de bacterii, pe lângă faptul că suntem amenințați de invazia microbilor la fiecare inspirație și, de ce nu, pe dinăuntru, de compuși de descompunere, organisme aerobe și anaerobe. Dar știința nu a mers încă până acolo încât să afirme, în acord cu Doctrina Ocultă, că atât corpurile noastre, cât și cele ale animalelor, plantelor și rocilor sunt ele însele construite din astfel de ființe, pe care, cu excepția speciilor mai mari, niciun microscop nu le poate detecta.

În ceea ce privește porțiunea pur animală și materială a omului, știința este pe cale de a descoperi noi dovezi care susțin această teorie. Marii magicieni ai științelor viitorului [secolului XX - n.n.] – chimia și medicina – vor deschide ochii umanității spre adevărul materiei. Cu fiecare zi, este din ce în ce mai evidentă asemănarea dintre corpul uman și corpul animalelor, al plantelor, ba chiar și al reptilelor și mineralelor, identitatea dintre constituenții corpului uman și cei ai rocilor fiind deja mult mai clar demonstrată.

Constituenții fizico-chimici ai tuturor ființelor s-au dovedit a fi identici, chimia arătând că nu există diferențe între materia care formează o bovină și cea care formează corpul uman. Doctrina Ocultă este însă mult mai explicită. Ea spune: «Nu numai că este vorba despre aceiași compuși chimici, dar chiar și nenumăratele vieți invizibile se regăsesc în atomii ce formează munții, margaretele, omul și furnica. Elefantul și copacul sub care acesta se adăpostește de soare. Fiecare particulă, fie ea organică sau anorganică, *reprezintă o viață*»¹.

---

1 *The Secret Doctrine*, vol. I, p. 281, ediția a treia. (n. aut.)

Aceste „vieți” care, atunci când sunt puse laolaltă, formează, separat și independent, *Vitalitatea automată* – adică moleculele și celulele corpului fizic – curg în interior și în afară, în timpul vieților în corp fizic, realizând astfel o punte neîntreruptă între om și mediul înconjurător.

Acest organism complex numit OM, cea mai înaltă formă de manifestare a vieții, se obține prin controlul acestor „vieți de foc” – *Vitalitatea energizantă* –, care sunt obligate să construiască celulele corpului astfel încât să colaboreze într-o structură armonioasă și stabilă. Aceste „vieți de foc” ce funcționează organizat și unitar în planul nostru sunt aliniate cu Viața Universului¹, iar în momentul în care nu își mai îndeplinesc aceste funcții în organismul uman, cele de tip inferior devin agresive și încep descompunerea definitivă a corpului. În timpul vieții ele mășăluiesc în ordine, precum o armată sub comanda unui general, realizând performanțe, păstrând ritmul, mișcându-se ca un singur trup. În momentul morții devin o gloată dezorganizată și tumultuoasă, alergând haotic încă și încolo, izbindu-se unele de altele, nerecunoscând nicio autoritate. Corpul nu este nicicând mai viu ca atunci când începe să moară, dar este viu pe elemente și mort ca ansamblu, viu ca masă, dar mort ca organism.

„Știința privește omul ca pe o grămadă de atomi uniți temporar de niște forțe necunoscute, denumite principiile vieții. Pentru materialisti, singura

---

1 *The Secret Doctrine*, vol. I, p. 283, ediția a treia. (n. aut.)

diferență dintre un corp viu și unul mort este aceea energie, care este activă în cazul primului corp și latentă în al doilea. Când energia este stinsă sau complet latentă, moleculele se supun unei forțe superioare de atracție, care le determină să se împrăștie răzleț prin spațiu. Această dispersie trebuie să fie moartea – dacă putem concepe ideea de moarte atunci când moleculele corpului dau dovadă de o energie vitală atât de intensă. Eliphas Levi spune: «schimbarea demonstrează mișcarea, iar mișcarea reflectă viața. Corpurile nu s-ar descompune dacă ar fi moarte, de fapt toate moleculele componente sunt vii și se luptă să se separe.»¹

Cei care au citit *Cele șapte corpuri ale omului*² știu că Dublul Eteric este vehiculul Pranei – principiul vieții sau vitalitatea. Prin Dublul Eteric, Prana exercită controlul și coordonează energia despre care am vorbit mai sus, iar moartea preia triumfătoare posesia corpului atunci când Dublul Eteric s-a retras complet, și coarda delicată ce îl unește cu corpul se rupe.

Procesul de retragere a Dublului Eteric a fost privit de clarvăzători și descris în mod detaliat.

Astfel, Andrew Jackson Davis, cunoscut drept „clarvăzătorul din Poughkeepsie”, a descris cum a urmărit această evadare a corpului eteric, susținând că în primele treizeci și șase de ore de la moartea aparentă coarda eterică *nu* se rupe.

Și alții au descris, în termeni asemănători, cum au văzut o ceață violet pal ridicându-se deasupra corpului muribund, condensându-se treptat într-o

---

1 *Isis Unveiled*, vol. I, p. 480. (n. aut.)

2 Manualul de teosofie nr. 1. (n. aut.)

formă similară cu a acestuia, fiind conectate printr-un fir strălucitor. Ruperea acestui fir înseamnă întreruperea ultimei legături magnetice dintre corpul dens și ce a mai rămas din corpul uman: trupul este lăsat deoparte, este dezîncarnat, destrupat, cele șase corpuri rămân în constituția sa imediat după moarte, al șaptelea (sau corpul dens) fiind dezbrăcat ca o haină.

Într-adevăr, moartea constă într-un proces de despodobire sau de dezbrăcare. Partea nemuritoare a omului se scutură, dezbărându-se de sine strat după strat, așa cum un șarpe își leapădă pielea sau fluturile crisalida, trecând dintr-o stare în alta, ajungând într-o treaptă mai înaltă de conștiință. Acum este de fapt momentul în care această eliberare din corp și mutare a acestei entități conștiente fie în corpul dorințelor (sau corpul astral sau kâmic), fie într-unul și mai eterat, precum cel mental, poate fi efectuată în timpul petrecut pe Pământ; astfel, omul se poate familiariza cu condițiile neîntrupării și poate scăpa de toate fricile ce înconjoară necunoscutul. Acum se poate recunoaște ca fiind o entitate conștientă în oricare din aceste vehicule și își poate demonstra, spre propria satisfacție, că „viața” nu depinde de funcționarea corpului fizic.

Și atunci de ce ar mai trebui omul, care și-a lepădat de atâtea ori corpurile inferioare și a aflat – ca rezultat al acestui proces, și nu în mod inconștient, ci într-o stare de libertate extinsă – că trupul este de fapt o închisoare a cărnii, să se teamă de eliberarea finală a Sinelui său Nemuritor?

Acest mod de a privi viața umană constituie o parte esențială a Filozofiei Ezoterice.

Omul este în primul rând divin, o scânteie a vieții Divine. Această flacără vie, ieșind din Focul Central, își țese mai multe mantii, în care și locuiește, devenind astfel Triada Âtma-Buddhi-Manas (sau Spirit), reflectarea Sinelui Nemuritor. Acesta își trimite Raza învelită în materie grosieră în corpul dorințelor (sau cel al elementelor kâmice, al naturii pasionale), în dublul eteric și în corpul fizic. După ce această Inteligență nemuritoare (care cândva era în stare liberă) este entanglată, înrădăcinată și în-lănțuită, ea muncește din greu ca să-și facă loc prin straturile care au învăluit-o. Natura ei rămâne mereu liberă ca pasărea cerului, dar aripile sale sunt legate de materia în care a plonjat.

Când omul își recunoaște natura înnăscută, el învață cum să își deschidă din când în când porțile închisorii și să se elibereze; mai întâi învață să se identifice cu Triada Nemuritoare și să se ridice dincolo de trup și de patimile acestuia, într-o viață pură mental și moral; apoi învață că acel corp pe care l-a dobândit nu îl mai poate ține prizonier, își deschide porțile și pășește în strălucirea adevăratei sale vieți. Astfel că, atunci când moartea îi deschide poarta, el cunoaște deja tărâmul spre care se îndreaptă, bătătorindu-și calea după propria voință.

Iar apoi crește și ajunge să recunoască faptul că viața nu are nimic de-a face cu corpul său din planul material, că Viața este existența conștientă, neîntreruptă și de neoprit și că acele mici pauze pe

care le petrece pe Pământ nu reprezintă decât o fracțiune din existența lui conștientă, o fracțiune în care, de fapt, el este mai puțin viu din cauza învelișurilor care îl trag în jos. Pentru că doar în aceste pauze el poate uita că viața lui este continuă, din cauză că acele mantii îl orbesc și nu mai vede adevărul pur, considerând că e adevărat ceea ce în realitate este o iluzie și stabil ceea ce în realitate este provizoriu.

Lumina soarelui se întinde peste Univers, iar la încarnare intrăm în amurgul corpului și *vedem* – însă foarte slab pe perioada întrupării; la Moarte ieșim din nou din închisoare și pășim în lumina soarelui, ne apropiem din nou de adevărata realitate; perioadele de amurg sunt scurte, în timp ce acelea luminoase sunt lungi. Orbi cum suntem, noi numim amurgul viață și o considerăm existență reală, în timp ce luminii soarelui îi spunem moarte și tremurăm de teama trecerii prin ea. Bine a spus Giordano Bruno, unul dintre cei mai mari filozofi ai Evului Mediu, adevărul despre trup și Om. Iată ce afirmă despre Omul Adevărat:

„Va fi prezent în corp într-un mod atât de înțelept, încât ce e mai bun din om va lipsi din corp, dar i se va alătura printr-o legătură sacră, astfel încât omul nu va simți pentru lucrurile trecătoare nici iubire și nici ură. Considerându-se maestru, el nu va fi nici sclav, nici servitor propriului corp, ci îl va privi doar ca pe o închisoare care îl ține captiv, care îi smulge aripile, ca pe lanțurile care îi leagă brațele și îi imobilizează picioarele, ca pe vâlul care îi ascunde vederea. Fie ca el să nu fie sclav captiv, înlănțuit, imobilizat sau orbit de corpul său, pe

care singur îl va abandona, astfel încât Spiritul să îi apară în față ca fiind lumea înconjurătoare, iar materia să fie supusă divinității și naturii.”¹

Când ajungem încă o dată să privim corpul și, învingându-l, să ne câștigăm libertatea, moartea își pierde în fața noastră puterea de a ne înspăimânta, iar la atingerea ei, corpul alunecă precum o haină și noi rămânem drepți în fața ei și liberi.

În același fel gândea și dr. Franz Hartmann², care a scris:

„Conform anumitor păreri din Occident, omul este o maimuță dezvoltată. Conform învățăților indieni, concepție regăsită și la filozofii din Antichitate și la creștinii mistici, Omul este Dumnezeu, dar e legat pe tot parcursul vieții pământești de natura lui animală prin pornirile carnale. Dumnezeu care sălășluiește în el îl înzestreaază cu înțelepciune. Animalul din el îl înzestreaază cu forță. După moarte, *Dumnezeu se eliberează din Om* prin despărțirea de corpul animal. Deoarece omul poartă în el conștiința divină, el își asumă lupta cu inclinațiile sale animalice, se ridică deasupra lor cu ajutorul corpurilor divine, o sarcină pe care un animal nu o poate îndeplini și de aceea nici nu i se cere.”³

„Omul” – înțelegând prin acest cuvânt personalitatea lui, așa cum a fost folosit termenul în a doua

---

1 *The Heroic Enthusiasts (Entuziaștii curajoși)*, traducere în lb. engleză de L. Williams, partea a II-a, pp. 22-23. (n. aut.)

2 Franz Hartmann (1838-1912) – medic, teosof și astrolog german. (n. red.)

3 *Cremation (Incinerarea)*, Theosophical Siftings, vol. III, p. 256, (n. aut.)

parte a citatului – este nemuritor condiționat; Omul Adevărat, Dumnezeu în devenire, se eliberează și astfel o mare parte din personalitatea lui evoluează pe măsură ce se unește cu Divinitatea.

Corpul lăsat în urmă se află acum în mijlocul freamătului și agitației miliardelor de vieți¹ – care în timpul vieții fuseseră constrânse de Prana, prin intermediul Dublului Eteric, să funcționeze unitar – și începe să decadă, adică să se distrugă, iar celulele și moleculele încep să se dezintegreze și trec în alte combinații chimice.

La întoarcerea pe Pământ se poate să întâlnim din nou o parte din acele vieți fără număr care și-au făcut din trupul nostru de atunci lăcașul lor, dar subiectul este prea vast pentru a putea fi abordat acum. În acest moment ne vom ocupa numai de despărțirea de corpul a cărui viață s-a încheiat, soarta lui fiind aceea de a se dezintegra complet. Moartea înseamnă pentru corpul fizic dizolvarea ca organism, pierderea legăturilor care au format un singur trup.

---

¹ Microorganismele ce compun structura corpului omenesc. (n. red.)

Cuprins

Prefață / 5

Introducere / 7

Capitolul 1: Soarta corpului fizic / 21

Capitolul 2: Soarta dublului eteric / 30

Capitolul 3: Kâmaloka (planul dorințelor) și soarta
pasiunilor și dorințelor / 35

Capitolul 4: Kâmaloka. Carcasele / 54
Elementarii / 58

Capitolul 5: Devachanul / 61
Devachanī / 75

Capitolul 6: Întoarcerea pe Pământ / 84
Nirvana / 87

Capitolul 7: Comunicarea dintre Pământ și alte corpuri / 89
Tipuri de comunicări posibile / 90

Anexă: Soarta sinucigașilor / 103

ANNIE BESANT

Annie Besant (1847 – 1933) a fost o feministă, liber cugetătoare, oratoare și scriitoare engleză, președintă a Societății Teosofice între 1907 și 1933.

După separarea de pastorul anglican Frank Besant din cauza convingerilor ei religioase neconvenționale, se dedică luptei pentru ameliorarea condițiilor de lucru și de viață ale clasei muncitoare engleze. Astfel, în 1877 scrie împreună cu activistul politic Charles Bradlaugh o broșură despre contracepție, care a făcut un mare scandal în epocă, autorii devenind celebri peste noapte. În 1888, organizează greva muncitorilor de la fabrica de chibrituri din Londra și obține o victorie răsunătoare. Aleasă în London School Board, reușește să obțină mese gratuite pentru copiii săraci din școlile capitalei.

În 1889, redactorul-șef de la *Pall Mall Gazette* îi cere să facă o recenzie a cărții *Secret Doctrine*, a Elenei Petrovna Blavatski, descoperind astfel teosofia. În carte găsește răspunsuri la întrebările despre filozofie și spiritualitate care o frământaseră dintotdeauna și se convertește rapid. În 1890 o cunoaște pe Madame Blavatski, iar în 1893 se instalează în India, unde se afla sediul Societății Teosofice. Acolo l-a adoptat și educat pe Jiddu Krishnamurti, căruia îi devine mamă spirituală. În 1907 preia conducerea Societății Teosofice, pe care o va deține până la moarte.

Și în India se dedică luptei sociale, militând pentru independența țării. În 1917 este aleasă președinta Partidului Congresului Indian, dar figura ei se estompează treptat, odată cu ieșirea în luminile rampei a lui Mahatma Gandhi. Își consacră ultimii ani din viață Societății Teosofice și scrisului.

